

Voices through Water

Orodje za ustvarjalne in aktivistične metodologije

Sofinancira
Evropska unija

Številka projekta: 2023-1-AT01-KA220-YOU-000161835

Financirano s strani Evropske unije. Izražena stališča in mnenja so izključno stališča in mnenja avtoric(e) in ne odražajo nujno stališč in mnenj Evropske unije ali OeAD-GmbH. Ne Evropska unija ne OeAD-GmbH ne odgovarjata za predstavljena mnenja in stališča.

Voices through water © je zaščitena znamka
pri [Attribution-ShareAlike 4.0 International](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/)

Razumevanje družbenih medijev

Activist

Poanta aktivnosti je kritična uporaba družbenih medijev in potencial le-te za odpiranje družbenih in političnih vprašanj.

Ciljna skupina

Mlade, stare od 15 do 23 let

15 do 20 udeleženk

Okolje

Dovolj velika soba ali prostor za vse udeležence.

Potreben čas

1.5 ure

Materiali

- Papir,
- pisala,
- natisnjene novice z družbenih medijev o temi, ki jo želite obravnavati. Med njimi naj bo vsaj en primer lažne ali zavajajoče novice.

Cilj/namen

Namen aktivnosti je razvijati veščine kritičnega mišljenja pri uporabi družbenih medijev in zavedanje o zavajajočih ali lažnih novicah, ki se pojavljajo v digitalnem svetu, ter učenje, kako se učinkovito angažirati na področju družbenih in političnih vprašanj na družabnih platformah, zlasti kar se tiče ustvarjanja in razširjanja vsebin.

Navodila po korakih

1. korak

Udeleženke razdelite v pare. Vsaka udeleženka naj pripravi tri izjave o sebi, pri čemer naj bosta dve izjavi resnični, ena pa lažna. Druga udeleženka mora uganiti, katera od izjav je lažna. Nato zamenjata vlogi. (5 minut)

2. korak

Vse udeleženke se spet združijo v eno skupino. Dajte jim dovolj časa, da se lahko pogovorijo o prejšnjem koraku (10 minut).

Zastavite jim lahko naslednja vprašanja:

- Ste uganile, katera trditev je bila lažna?
- Kako ste uganile? Kakšne namige ste odkrile?

3. korak

Udeleženke razdelite v manjše skupine. Vsaki skupini dajte kopijo novic z družbenih omrežij o določeni temi z vsaj enim primerom lažne novice (npr. migracije, podnebna kriza). Ko preberejo novice in si ogledajo slike, jih prosite, naj se pogovorijo o naslednjih vprašanjih (10 min):

- So se jim novice zdele zanimive? Kaj jih je pritegnilo in kaj ne?
- Ali so bile novice, ki so jih obravnavale, pristne ali lažne?
- Zakaj tako mislijo?
- Kako bi se lahko o tem prepričale?

4. korak

Udeleženke ponovno povabite v eno samo skupino, kjer naj poročajo, o čem so razpravljale v manjših skupinah. Razkrijte jim, katera novica je bila lažna. Vzemite si čas za razpravo o naslednjih vprašanjih (15 minut):

- Ali ste na spletu že kdaj naletele na zavajajoče ali lažne novice? Kako pogosto?
- Kako ste ugotovile, da gre za zavajajoče ali lažne novice? Kako jih lahko prepoznamo?
- Kaj je glavni razlog, da se odločite določene informacije deliti na družabnih omrežjih?
- Iz katerih virov običajno pridobivate informacije?

5. korak

Udeleženke razdelite v enake manjše skupine kot prej. Vsaka skupina dobi nalogo, da na podlagi novic, ki so jih dobile v 3. koraku (to zadeva tudi lažne novice, saj so lahko tudi kampanje na družbenih medijih lažne ali zavajajoče) pripravi kampanjo na družbenih medijih v obliki objave, videoposnetka ipd. (same lahko izberejo družabno platformo). Preden začnejo, naj razmislijo o ciljni skupini, ki jo hočejo nagovoriti s kampanjo, o sporočilu, ki ga želijo posredovati in kako narediti kampanjo čim bolj učinkovito in privlačno. Vsaka skupina naj idejo zapiše/začrta na list papirja. (25 minut)

6. korak

Vsaka skupina predstavi svojo zamisel ostalim. Druge skupine komentirajo posamezne ideje in razpravljajo o naslednjih vprašanjih (15 minut):

- Katera od predstavljenih kampanj bi bila po vašem mnenju najbolj uspešna? Zakaj?
- Kaj menite o kampanji, ki temelji na lažnih novicah? Kako se počutite ob tem?
- Ste že kdaj sodelovale v kakšni kampanji na družbenih medijih? Kako? Kaj vas je pritegnilo?

7. korak

Vzemite si čas za razpravo in oceno aktivnosti (10 minut).

Nasveti za izvajalke

- Pomembno je, da imate nekaj predhodnih informacij o orodjih za prepoznavanje zavajajočih ali lažnih novic.
- Poskrbite, da bodo vse udeleženke sodelovale in da bodo govorile ena za drugo, ne vse hkrati.
- Prisluhnite drugim in pokažite spoštovanje do stališč vseh udeleženk.

Komentar

Gre za zanimivo aktivnost za obravnavanje problematike lažnih in zavajajočih novic na spletu ter za prikaz, kakšen izziv je lahko uporaba družbenih medijev, a tudi, kako je lahko koristna.

Alternativa

V 3. koraku lahko udeleženke, namesto da berejo novice v majhnih skupinah, tudi napišejo lažen ali resničen članek, pri čemer naj poskušajo biti čim bolj prepričljive. Potem naj ga preberejo preostalim skupinam, ki morajo ugotoviti, ali je članek resničen ali lažen.

Vir

Metodo je navdihnil pristop, ki so ga razvile v okviru projekta E-trick your mind, pri katerem sodelujejo partnerske organizacije iz Slovenije (Zavod Voluntariat in Humanitas), Irske (Comhlámh) in Češke republike (INEX - Sdružení dobrovolných aktivit) in se financira prek programa EU Erasmus+.